

Gästrike Vatten AB
Lysgatan 2
802 86 Gävle

Datum: 2025-12-12
SMHI Dnr: 2025/2606/5.4.1
Er referens: Samråd
avloppsreningsverk och
vattenverk i Öregrund

info@gastrikevatten.se

Yttrande över Avgränsningssamråd inför ansökan om tillstånd enligt miljöbalken, Öregrunds avloppsreningsverk och avsaltningssverk

SMHI har tagit del av rubricerat avgränsningssamråd och har följande synpunkter. Yttrandet begränsas till SMHIs kompetensområden oceanografi, hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö) samt klimatanpassning. För grundvatten hänvisas till Sveriges geologiska undersökning (SGU) som är expertmyndighet för grundvatten.

Oceanografi

SMHI noterar att sökanden avser att utreda föroreningssituationen i bottensedimenten i Öregrundsgrepen och Ängsfjärden. Myndigheten anser att särskild vikt bör läggas på det före detta sågverksområdet för att klarlägga om det inom vattenområdet finns utfyllnader och rester från tidigare verksamhet.

SMHI har förståelse för att dricksvattenförsörjning är ett kritiskt område för Östhammars kommun och därmed behovet av att långsiktigt säkra vattenförsörjningen genom att i tillägg till befintliga grundvattentäkter utvinna dricksvatten genom avsaltning av havsvatten.

FN:s mellanstatliga oceanografiska kommission IOC-UNESCO har publicerat en rapport som höjer kunskapen inom området avsaltning av havsvatten. Rapporten finns tillgänglig på <http://unesdoc.unesco.org/images/0025/002595/259512E.pdf> och SMHI rekommenderar sökanden att ta del av innehållet i kapitlen 2, 5, 6, 9 och 10.

Uttag av havsvatten ska ske från en eller flera intagspunkter i Öregrundsgrepen. Vattenintaget till avsaltningssanläggningen kan i mindre grad nås av levande växtplankton och cyanobakterier. Efter blomningen under vår och sommar sjunker dock organismerna mot botten i relativt stor omfattning, och kan därmed påverka kvaliteten på vattnet som når avsaltningssanläggningen.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Rejektvatten från avsaltningsverket planeras att ledas bort och släppas ut i recipienten Ängsfjärden. Då detta vatten har förhöjd salthalt kan det komma att förstärka skiktningen i Ängsfjärden, vilket kan påverka primärproduktionen i fjärden.

Klimatpåverkan

Det saknas uppgifter om verksamhetens klimatpåverkande utsläpp samt om vilka åtgärder som planeras för att minimera dessa.

För att begränsa projektets klimatpåverkan skulle det kunna undersökas huruvida transport-, arbetsfordon och maskiner skulle kunna drivas med förnyelsebara bränslen alternativt med eldrift.

Klimatanpassning

Det är positivt att sökande planerar att inkludera verksamhetens känslighet för klimatförändringen i kommande miljökonsekvensbeskrivning. Det bör vara ett minimum att beakta effekterna av ett förändrat klimat under ett objekts förväntade livslängd. Vid bedömning av framtida klimatförändringar, riskvärdering och planering av anpassningsåtgärder kan det framtida klimatet med fördel analyseras utifrån flera olika utsläppsscenarioer och flera möjliga utfall utifrån dessa bör beaktas.

SMHI hänvisar till:

<https://www.smhi.se/klimat/klimatanpassning>

<https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/skyfall-och-hagel/statistik-for-extrema-korttidsregn---skyfall>

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/stigande-havsnivaer>

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson, Jörgen Öberg, Maria Norman och Elias Eklöf.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda